

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku
Stowarzyszenie Promocji Zabytków Archeologicznych w Gdańsku
Fundacja Ochrony Zabytków w Gdańsku
Instytut Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego
Instytut Archeologii i Etnologii Uniwersytetu Gdańskiego

**Pradoliny pomorskich rzek
Kontakty kulturowe i handlowe
społeczeństw w pradziejach
i wczesnym średniowieczu
Gdańsk, 27-28 listopada 2014**

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku we współpracy ze Stowarzyszeniem Promocji Zabytków Archeologicznych w Gdańsku, Fundacją Ochrony Zabytków w Gdańsku, Instytutem Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego i Instytutem Archeologii i Etnologii Uniwersytetu Gdańskiego, organizują w dniach 27-28 listopada 2014 r., sympozjum naukowe *Pradoliny pomorskich rzek. Kontakty kulturowe i handlowe społeczeństw w pradziejach i wczesnym średniowieczu.*

Pomorze Gdańskie pod względem budowy geologicznej podobnie jak i cały obszar północnej Polski pokryty jest osadami z okresu czwartorzędu, które tworzą pokrywę geologiczną o miąższości od 100 do 200 metrów. Ukształtowanie samej powierzchni jest efektem działania lądolodu i jego wód roztopowych i pochodzi niemal wyłącznie z działalności zlodowaceń plejstoceny. Pod względem ukształtowania powierzchni, szczególnie jego centralna część Pojezierze Kaszubskie, jest to kraina bardzo atrakcyjna pod względem krajobrazowym przypominająca często bardziej tereny górskie niż obszary nizinne.

Region ten odznacza się bardzo bogatą i różnorodną siecią hydrologiczną, której początki sięgają czasów ostatniego zlodowacenia skandynawskiego a szczególne znaczenie miały tu okresy recesji lądolodu, kiedy wody pochodzące z wytopiania się lodu tworzyły pierwsze szlaki odpływu (dzisiejsze ciek wodne i jeziora rynnowe), oraz wypełniały wszelkie zagłębienia tworząc tzw. „oczka polodowcowe” i tereny podmokłe. Według specjalistów nawet 60% jezior uległo w międzyczasie zanikowi, co powoduje, że obraz sytuacji rzeczno-jeziornej tamtych czasów był diametralnie odmienny od obecnej.

Jednocześnie przez cały okres pradziejów zalesienie tych ziem było bardzo duże i wynosiło ponad 80 % powierzchni. W tej sytuacji tylko rzeki i jeziora stanowiły system komunikacji między ówczesnymi społecznościami w zakresie wymiany kulturowej czy handlu. Ponieważ ówczesny stan wód był inny niż dzisiaj, wiele niewielkich cieków mogło być wtedy rzekami nazwijmy to sporych rozmiarów.

Celem naszego sympozjum jest przedstawienie jak na tle sieci wodnej przedstawiały się kierunki przenikania na te tereny przedstawicieli kolejnych kręgów kulturowych i kultur w okresie całych pradziejów i wczesnego średniowiecza migrujących na Pomorze, emigrujących stąd czy też tylko przechodzących przez te tereny.

Ponadto zamierzamy przedstawić powstanie i rozwój sieci rzecznej na Pomorzu Gdańskim w oparciu o geologię i geomorfologię.

Woda zawsze była niezbędna do codziennego życia. Poza tym, że poila ludzi czy hodowane zwierzęta, nawadniała pola, zapewniała też pożywienie w postaci ryb, ptactwa wodnego czy zwierząt. Do wody przypisana była też sfera duchowa. Wodzie przypisane były wierzenia demoniczne i związane z nimi praktyki magiczno-religijne. Tematyka ta będzie również poruszona na naszym spotkaniu.

Konferencja odbywać się będzie w budynku Muzeum Archeologicznego w Gdańsku przy ul. Chmielnej 53.

W spotkaniu będą mogli wziąć udział wyłącznie te osoby, które do dnia 15 października nadesłały wypełniony formularz zgłoszenia uczestnictwa (w załączeniu), zarejestrują się i znajdą na liście uczestników. Dodatkowe zapisy w dniu rozpoczęcia konferencji będą możliwe wyłącznie w przypadku wolnych miejsc na sali obrad. Osobom tym nie będą przysługiwały żadne ulgi.

Program konferencji zostanie przygotowany i przedstawiony wszystkim zainteresowanym po 15 października.

Wszystkie materiały z sesji zostaną wydrukowane. Organizatorzy proszą o dostarczenie tekstów wystąpień wraz z ilustracjami na płycie CD.

W przypadku mniejszej liczby zgłoszeń niż przewidywana, organizatorzy zastrzegają sobie możliwość skrócenia jej do jednego dnia.

Do uczestnictwa w sesji zapraszamy wszystkich archeologów i studentów archeologii interesujących się tym regionem kraju a także specjalistów ze wszystkich dziedzin współpracujących z archeologią.

Koszt uczestnictwa w sesji wynosi 70 zł. Dla emerytowanych archeologów i studentów (doktorantów), archeologii przewidziano zniżkę w wysokości 50%. Wpłaty bezpośrednio w kasie Muzeum w dniu rozpoczęcia spotkania.

Planowane jest zorganizowanie po pierwszym dniu sesji spotkania koleżeńkiego.

Organizatorzy nie zwracają kosztów dojazdu, pobytu i noclegów uczestnikom sesji, nie dokonują też rezerwacji miejsc hotelowych. Do zaproszenia na stronie internetowej muzeum: www.archeologia.pl będzie załączona lista trójmiejskich hoteli. Organizatorzy nie ponoszą odpowiedzialności za jakość świadczonych tam usług.

Dyrektor Muzeum Archeologicznego

Henryk Paner